

Магістр 2 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

**У П Р А В Л І Н Н Я Я К І С Т Ю Я К В А Ж Л И В И Й Ф А К Т О Р
П І Д В И Щ Е Н Н Я К О Н К У Р Е Н Т О С П Р О М О Ж Н О С Т І П Р О Д У К Ц І І**

Анотація. Доведено, що функціонування, результативність і висока ефективність діяльності будь-якого підприємства, що займається виробництвом товарів (наданням послуг), повною мірою залежать від такого показника, як якість виготовленої продукції, а тому воно повинне постійно проводити моніторинг у цьому напрямі.

Аннотация. Доказано, что функционирование, результативность и высокая эффективность деятельности любого предприятия, занимающегося производством товаров (предоставлением услуг), в полной мере зависят от такого показателя, как качество изготовленной продукции, а поэтому оно должно постоянно проводить мониторинг в этом направлении.

Annotation. It is proved that functioning, effectiveness and high efficiency of the activity of any enterprise, engaged in producing goods (services) delivery, to the full extent depend on such index, as quality of the made products and it must constantly conduct monitoring in this direction.

Ключові слова: якість продукції, система управління якістю, конкурентоспроможність, сертифікація.

Вітчизняною наукою та виробничою практикою накопичено великий досвід системних і комплексних підходів щодо підвищення та забезпечення якості продукції, проте на підприємствах України недостатньо спеціалістів-фахівців, менеджерів, які володіють необхідними знаннями у сфері управління якістю. Як наслідок, більшість вітчизняних підприємств зараз не достатньою мірою використовують сучасні методи управління якістю.

В умовах сучасної ринкової економіки якість продукції виступає гарантом успішного функціонування підприємства на ринку, і саме через її основні характеристики менеджери мають змогу оцінювати

рівень конкурентоспроможності підприємства в цілому. Вона є тим головним інструментом, який дозволяє оптимально визначити всі види ресурсів, знижувати витрати виробництва й підвищувати продуктивність роботи підприємства, дотримуватися всіх вимог, що висуваються споживачем до продукції. Крім того, висока якість продукції забезпечує взаємопорозуміння та взаємодію по всьому ланцюгу від виробника до споживача, безупинно вдосконалює процеси виробництва, обслуговування та управління.

Поняття "якість продукції" характеризується цілою низкою властивостей продукції, до яких відносяться: параметричні, експлуатаційні, споживчі, технологічні, дизайнерські, а також рівень стандартизації, уніфікації, надійність та довговічність. Відомо, що якість є одним з найбільш ефективних засобів задоволення потреб споживачів та одночасно з цим, засобом зниження виробничих видатків. Тому сучасна ринкова економіка ставить принципово нові вимоги до якості продукції, що виробляється [1].

На погляд автора, до основних причин різкого зниження якості практично всіх видів продукції є низька якість сировини та низький рівень технології, організації виробництва, кваліфікації виробників, неритмічність виробництва тощо.

Разом із тим підвищення якості – одна із суттєвих форм конкурентної боротьби, завоювання і втримання позицій на ринку [2]. Що стосується продукції, яка виробляється на сучасних підприємствах, у розвинених ринкових умовах до найбільш суттєвих факторів зниження якості продукції можна віднести значні обсяги різноманітної однотипної конкурентної продукції, яка одночасно виробляється в різних країнах.

Відомо, що високий рівень якості продукції сприяє підвищенню попиту на продукцію і збільшенню суми прибутку не лише за рахунок обсягів продажів, а й за рахунок вищих цін. Саме за цих обставин у відкритій ринковій економіці, неможливої без гострої конкуренції, проявляються фактори, які роблять якість продукції умовою виживання товаровиробників, результативності господарської діяльності, економічного добробуту країни.

У літературі, яка присвячена питанням якості продукції, зазначено, що весь комплекс робіт із забезпечення конкурентоспроможності продукції слід розподіляти на дві основні частини: базис та надбудова. Базисна частина пов'язана з освоєнням нової та удосконаленням існуючих технологій виробництва продукції. Надбудова – це робота з управління якістю цієї продукції, у тому числі і системного управління на основі вимог стандартів серії ISO 9000 та принципів TQM.

До системи забезпечення якості продукції підприємства першочергово відноситься система управління нею, оскільки, як вже було зазначено, метою більшості підприємств є забезпечення

конкурентоспроможності товарів, що виробляються і будуть далі споживатися як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Проблема підвищення якості продукції на підприємстві складається з кількох аспектів: технологічного, організаційного, економічного, соціального, юридичного, комерційного та ін. Безумовно, зазначені питання є найбільш важливими та першочерговими [3]. Крім того, вирішення проблеми підвищення якості продукції на підприємстві впливає також на його імідж серед покупців, а високий імідж дає змогу виходу продукції не тільки на внутрішній, а й на зовнішній ринок. Це, у свою чергу, є запорукою для одержання максимального прибутку та забезпечення стійкого фінансового становища [4]. Слід відмітити, що за останній час багато українських підприємств завоювало достатньо високий авторитет та імідж серед споживачів. До таких, наприклад, можна віднести продукцію підприємств "Ромол", "Заречье", кондитерське об'єднання "Бісквіт" і т. д.

Поступово тенденцію до підвищення якості починають підтримувати багато вітчизняних підприємств. Вони прагнуть одержати сертифікат, який буде засвідчувати наявність у них діючої функціональної системи якості, що відповідає вимогам міжнародних стандартів ISO серії 9000.

Основними мотивами до процесу сертифікації системи якості можуть бути: вимоги споживачів при підписанні контрактів, прагнення підвищення конкурентоспроможності продукції і забезпечення її сертифікації. Бажання вищого керівництва підприємств у розробці процесу сертифікації продукції можна зрозуміти й усвідомити з огляду на те, що це може привести умови виробництва до міжнародних вимог, у тому числі, відповідність умовам участі у тендерах, конкурсах, отримання контрактів, а також підвищення іміджу та ефективності підприємства в цілому.

Таким чином, можна стверджувати, що рішення проблеми якості та отримання відповідних сертифікатів є невід'ємним елементом сучасної стратегії розвитку підприємств усіх форм власності і видів діяльності.

Наук. керівн. Цуканова В. Я.

Література: 1. Васильев В. О. Управление качеством та сертификация. Интернет Инжиниринг / Васильев В. О., Новиков В. О. – К., 2002. – 416 с. 2. Зимовець Г. О. Підходи до створення системи управління якістю промислових підприємств / Зимовець Г. О. // Вісник економічної науки України. – 2008. – № 1. – 33 с. 3. Шаповал М. І. Менеджмент якості : підручник / Шаповал М. І. – К. : Т-во "Знання", КОО, 2003. – 475 с. 4. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент : учебник для вузов / Фатхутдинов Р. А. – 6-е изд. – СПб. : Питер, 2008. – 448 с.

